

Kuolleet 2014

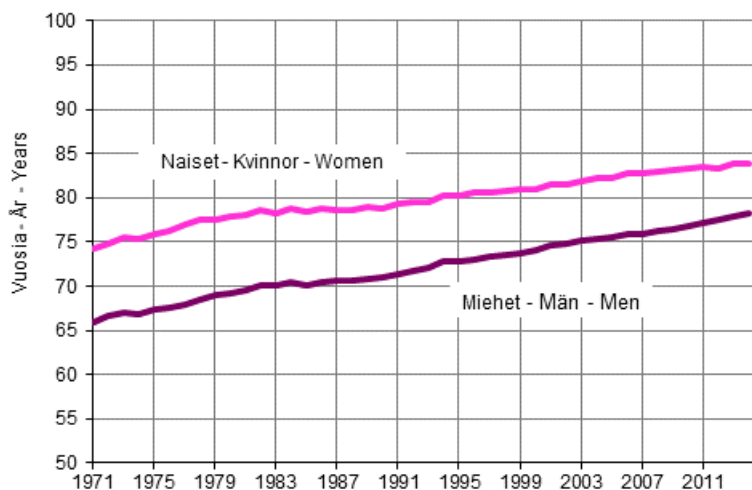
Elinajanodote

Vastasyntyneiden elinajanodote oli vuonna 2014 pojilla 78,2 ja tytöillä 83,9 vuotta

Korjattu 27.10.2016. Korjattu luku on merkitty punaisella.

Tilastokeskuksen mukaan vastasyntyneiden poikalasten elinajanodote oli viime vuonna 78,2 vuotta ja tyttölasten vastaavasti 83,9 vuotta. Poikien elinajanodote piteni vuoteen 2013 verrattuna 0,3 vuotta ja tyttöjen 0,1 vuotta. Elinajanodote on ikävakioitu tunnusluku, joka kuvaa laskenta-ajanjaksolla havaitun kuolevuuden tasoa.

Vastasyntyneiden ja 65-vuotiaiden elinajanodote sukupuolen mukaan vuosina 1971–2014

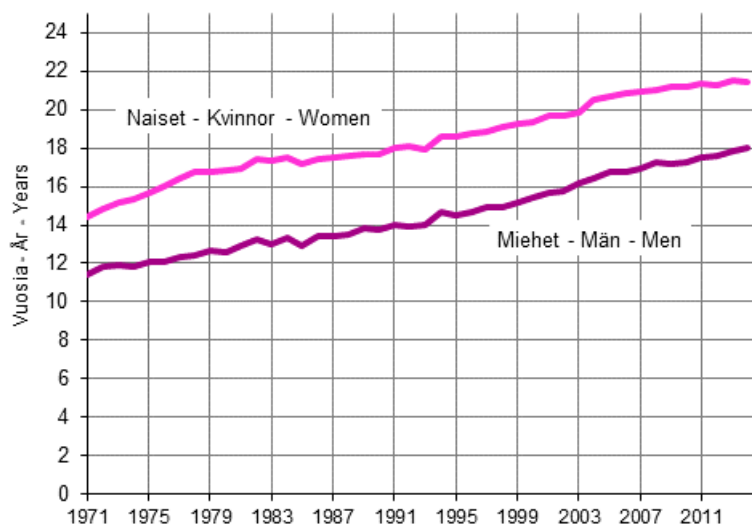

Miehet kirivät elinajanodotteessa naisten etumatkaa kiinni

Sukupuolten välinen ero elinajanodotteessa, 5,7 vuotta, on viime vuosikymmeninä kaventunut. Viimeisten 30 vuoden kuluessa vastasyntyneiden poikien elinajanodote on pidentynyt 7,7 vuodelle ja tyttöjen 5,1 vuodelle. Sukupuolten välinen ero elinajanodotteessa on viimeksi ollut yhtä pieni 1930-luvulla. Suurimmillaan sukupuolten välinen ero elinajanodotteessa oli 1970-luvun loppupuolella, jolloin se oli yhdeksän vuotta.

65-vuotiaiden miesten elinajanodote oli 18,0 vuotta ja 65-vuotiaiden naisten 21,5 vuotta vuonna 2014. Viimeisten 30 vuoden kuluessa 65-vuotiaiden miesten elinajanodote on pidentynyt 4,6 vuodella ja naisten vastaavasti 3,9 vuodella.

65-vuotiaiden miesten ja naisten keskimääräinen elinajanodote vuosina 1971–2014

Mediaanikuolinikä miehillä 76,5 vuotta ja naisilla 85,0 vuotta

Vuonna 2014 mediaanikuolinikä oli miehillä 76,5 ja naisilla 85,0 vuotta. Vastaavat mediaanikuoliniät olivat vuonna 1980 miehillä 68,2 ja naisilla 75,4 vuotta.

Mediaanikuolinikä kuvastaa ehkä parhaiten kuolleiden ikäjakaamaa. Mediaanikuolinikä kertoo sen, minkä ikäisenä keskimääräinen kuollut henkilö kuoli, jos kuolleet laitettaisiin jonoon ikäjärjestyksessä. Kaikista kuolleista siis puolet kuoli mediaanikuolinikää nuoremmissa ja puolet mediaanikuolinikää vanhemmassa iässä.

Suomalaispoikien elinajanodote EU28-maista 16. pisin

Eurostatin vuoden 2013 tilastojen perusteella EU28-maista poikien elinajanodote oli pisin Italiassa, 80,3 vuotta, Espanjassa, 80,2 vuotta ja Ruotsissa, 80,2 vuotta. Poikien elinajanodote oli lyhin Liettuassa, 68,5 vuotta ja Latviassa, 69,3 vuotta. Suomalaispoikien elinajanodote oli EU28-maista vasta 16. pisin.

Vastaavassa tarkastelussa tyttöjen elinajanodote oli pisin Espanjassa, 86,1 vuotta ja Ranskassa, 85,6 vuotta. Lyhin tyttöjen elinajanodote havaittiin Bulgariassa, 78,6 vuotta ja Romaniassa, 78,7 vuotta. Suomalaisytytöt pärjäsivät vertailussa huomattavasti suomalaispoikia paremmin, sillä suomalaistyttöjen elinajanodote oli Eurostatin vuoden 2013 tilastojen perusteella EU28-maista viidenneksi pisin.

Eurostatin tilaston mukaan suomalaistyttöjen elinajanodote oli vuonna 2013 Pohjoismaiden pisin, kun taas suomalaispoikien elinajanodote Pohjoismaiden lyhyin.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Vastasyntyneiden ja 65-vuotiaiden elinajanodote sukupuolen mukaan 1971–2014.....4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Vastasyntyneiden keskimääräinen elinajanodote EU28-maittain 2013, pojat.....5

Liitekuvio 2. Vastasyntyneiden keskimääräinen elinajanodote EU28-maittain 2013, tytöt.....5

Laatuseloste, kuolleet 2014.....6

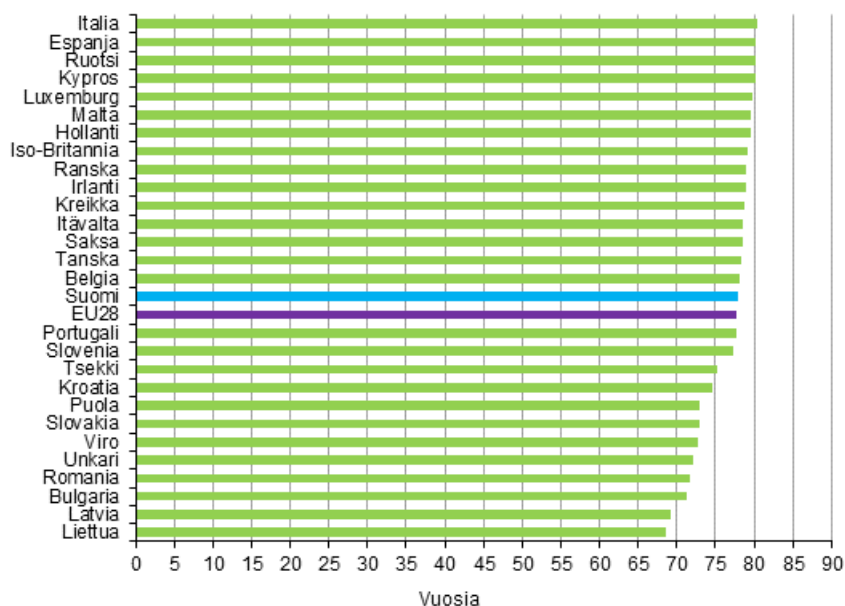
Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Vastasyntyneiden ja 65-vuotiaiden elinajanodote sukupuolen mukaan 1971–2014

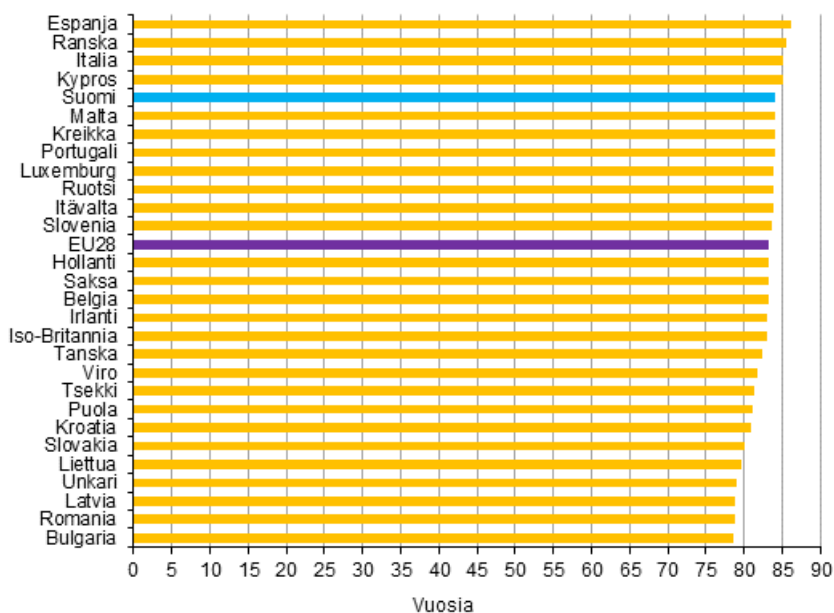
Vuosi	Vastasyntyneet		65-vuotiaat	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
1971	65,89	74,21	11,38	14,39
1972	66,57	74,87	11,86	14,84
1973	66,94	75,48	11,89	15,20
1974	66,90	75,41	11,81	15,37
1975	67,38	75,93	12,04	15,65
1976	67,59	76,32	12,08	15,97
1977	67,94	76,93	12,33	16,40
1978	68,47	77,55	12,43	16,77
1979	68,95	77,51	12,69	16,76
1980	69,22	77,81	12,62	16,82
1981	69,55	78,08	12,95	16,95
1982	70,15	78,55	13,22	17,39
1983	70,18	78,33	12,97	17,31
1984	70,44	78,76	13,34	17,51
1985	70,07	78,49	12,94	17,17
1986	70,49	78,72	13,43	17,45
1987	70,66	78,68	13,42	17,53
1988	70,66	78,69	13,51	17,56
1989	70,85	78,90	13,82	17,68
1990	70,93	78,87	13,72	17,70
1991	71,32	79,31	14,00	18,01
1992	71,65	79,42	13,93	18,09
1993	72,09	79,47	14,04	17,92
1994	72,82	80,15	14,63	18,58
1995	72,79	80,21	14,49	18,58
1996	73,02	80,52	14,63	18,74
1997	73,43	80,51	14,95	18,88
1998	73,51	80,83	14,92	19,12
1999	73,73	81,02	15,15	19,30
2000	74,14	81,01	15,46	19,37
2001	74,56	81,53	15,70	19,66
2002	74,85	81,53	15,76	19,67
2003	75,12	81,81	16,14	19,87
2004	75,30	82,26	16,46	20,48
2005	75,51	82,29	16,73	20,71
2006	75,80	82,83	16,77	20,89
2007	75,84	82,85	16,90	20,95
2008	76,32	82,99	17,30	21,03
2009	76,48	83,14	17,16	21,19
2010	76,71	83,23	17,30	21,16
2011	77,17	83,53	17,55	21,37
2012	77,50	83,39	17,61	21,27
2013	77,84	83,81	17,81	21,49
2014	78,17	83,87	17,97	21,45

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Vastasyntyneiden keskimääräinen elinajanodote EU28-maittain 2013, pojat

Liitekuvio 2. Vastasyntyneiden keskimääräinen elinajanodote EU28-maittain 2013, tytöt

Laatuseloste, kuolleet 2014

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen väestötilasto perustuu Väestörekisterikeskuksen johdolla ylläpidettävästä väestötietojärjestelmästä saataviin tietoihin. Paikalliset väestörekisteriviranomaiset antavat väestötietojärjestelmään jatkuvasti tietoja maassa asuvan väestön keskuudessa tapahtuvista väestönmuutoksista. Vuodesta 1971 lähtien Tilastokeskus on saanut väestötiedot Väestörekisterikeskuksesta.

Suomen viimeinen henkikirjoitus on ajankohdalta 1.1.1989. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päättäneen vuoden väestönmuutosilmoituksia odotetaan seuraavan tammikuun viimeiseen päivään asti.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-341-15).

Kotikuntalain mukaan henkilön kotikunta ja asuinpaikka merkitään väestötietojärjestelmään. Kotikunta on kunta, jossa henkilö asuu tai se, jota hän pitää kotikuntanaan asumisensa, perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta tai johon hänellä on em. seikkojen perusteella kiinteä yhteys (Kotikuntalaki 201/1994.) Väestötietojärjestelmässä väestö jaetaan läsnä- ja poissaoleviin. Läsnäolevia ovat kaikki maassa vakinaisesti asuvat henkilöt. He ovat joko Suomen kansalaisia tai ulkomaalaisia. Poissaolevaan väestöön siirretään Suomen kansalainen, joka muuttaessaan on ilmoittanut olevansa vähintään vuoden poissa Suomesta. Poikkeuksen muodostavat ne Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (Kotikuntalaki 201/1994). Väestönmuutostilastoa laadittaessa on otettu huomioon vain tapahtumahetkellä läsnäolevien väestönmuutokset. Henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan mukaan väestötilastoon, jos hänen muuttoilmoituksella kotipaikakseen ilmoittama asuinpaikka myöhemmin hyväksytään hänen vakinaiseksi asuinpaikakseen. Selvästi yli vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on yleensä edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen. Yhden vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu riittää edellytykseksi Suomen väestöön kirjautumiseen, jos on kyseessä EU-maiden kansalainen ja hän on asunut maassa vuoden ennen em. oleskelua. Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös lyhyen oleskelun jälkeen, jos hänellä esim. on kotikuntalaisia tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen työskentelyyn tai vastaavaan olosuhteeseen liittyvien oikeuksien toteutumisen vuoksi (laki 661/2009).

Kuolleet

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden toimintayksikön tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään tai sen ylläpitäjälle. (Laki 1065/2009). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, oikeuslääkäri laatii kuolintodistuksen avauksesta saatujen tietojen valmistuttua.

Jos lääkärin antamaa lupaa hautaamiseen tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästystä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkinnan perusteella vastaavan kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle ja sen on viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta sille maistraatille, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. (Asetus 1642/2009)

Kuolleisiin on luettu kuuluviksi vuodesta 2005 lähtien myös osa kuolleeksi julistetuista, kun uusi laki kuolleeksi julistamisesta (127/2005) antoi mahdollisuuden tietyissä tilanteissa paljon entistä nopeampaan kuolleeksi julistamisen prosessiin. Kuolleeksi julistamista voidaan hakea välittömästi katoamisen jälkeen, jos henkilö on ollut kadotessaan välittömän hengenvaaran aiheuttaneessa onnettomuudessa. Kadonneen henkilön kuolleeksi julistamista voidaan hakea myös odotusajan jälkeen, jonka pituus vaihtelee yhden ja viiden vuoden välillä tilanteen mukaan. Odotusajan alkamispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin henkilö on ollut tiettävästi viimeksi elossa. Kuolleeksi julistamista on haettava siltä tuomioistuimelta, jonka alueella kadonneella oli viimeksi kotikunta. Tuomioistuin tekee myös päätöksen kuolleeksi julistamisesta ja päivästä, jolloin kadonneen henkilön katsotaan kuolleen. Tuomioistuin vie kuolleeksi julistamisen päätöksen tiedot väestötietojärjestelmään, josta Tilastokeskus saa ne käyttöönsä.

Tilastossa erotetaan ensimmäisellä ikävuodella kuolleet 1000 elävänä syntynyttä kohti eli imeväiskuolleisuus omaksi ryhmäksi. Perinataalikuolevuudella tarkoitetaan kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana kuolleiden määrää 1 000 syntynyttä kohti. Yleisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan kuolleiden määrää keskväkiluvun 1 000 henkeä kohden. Ikäryhmittäisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan tietyn ikäryhmän kuolleiden määrää saman ikäryhmän keskväkiluvun tuhatta henkeä kohden. Kuolemanvaaralla jossakin iässä x tarkoitetaan x-vuotiaaksi eläneen henkilön todennäköisyyttä kuolla ikävuoden x aikana.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomen väestötilasto perustuu maistraattien ylläpitämään Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmään. Kuoleman tapahduttua terveydenhuollon toimintayksiköt toimittavat tiedot kuolemasta väestötietojärjestelmään. Sairaalat ilmoittavat syntymistä tiedot väestötietojärjestelmään. Maistraatteihin toimitetut tiedot muista väestönmuutoksista tallennetaan ja viedään päivittäin väestötietojärjestelmään. Lasten kastamisista ja avioliiton solmimisista evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnat toimittavat tiedot oman alueensa maistraatteihin. Tuomioistuimet vievät tiedot tekemistään avioeropäätöksistä väestötietojärjestelmään. Ulkomaalaisvirasto tekee useimmat päätökset Suomen kansalaisuuden myöntämisestä (Kansalaisuuslaki 359/2003) ja vie tiedot päätöksistä väestötietojärjestelmään. Tilastokeskus saa väestötietojärjestelmästä konekielisessä muodossa väestönmuutostiedot viikoittain.

Tilastokeskus odottaa tietoja tilastovuoden väestönmuutoksista seuraavan vuoden tammikuun loppuun asti. Tämän jälkeen ilmoitetut tiedot tilastovuoden ja edellisten vuosien väestönmuutoksista sisältyvät seuraavan tilastovuoden aineistoon.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Tilapäisesti Suomessa asuvat saavat myös halutessaan henkilötunnuksen. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Maastamuuttaneista jää suhteellisen usein tiedot saamatta maastamuuton ilmoittamisen laiminlyönnin vuoksi.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Tietojen ilmoittamisen oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Maistraatit poistavat heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Lopulliset väestönmuutostilastot julkistetaan vuosittain huhti-toukokuussa lukuun ottamatta kuolleena syntyneitä, jotka julkistetaan syyskuussa. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väestönmuutoksista ennen yhdistymistä on saatavilla vuodesta 2003.

Väestönmuutosten ennakkotilasto julkaistaan neljännesvuosittain aina päättynyttä neljänestä seuraavan kuun lopulla. Kuukauden yhteenvetotiedot väestönmuutoksista ovat saatavilla ilmaiseksi aina kolme viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen. Kunnittaisia ennakkollisia väestönmuutostietoja on saatavilla

maksullisena palveluna kuukausittain. Kunnittaisia ennakkollisia väestönmuutostietoja on ilmaiseksi saatavilla neljännesvuosittain.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön ja väestönmuutosten perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen veloitusettomassa tietopalvelussa internetissä.

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä ja väestönmuutoksista mm. kunnan osa-alueittain.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtavissa olevia alueellisia väestönmuutosaikasarjoja on saatavissa maksuttomasti vuodesta 1987 lähtien. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestönmuutostietoja syntyneiden, kuolleiden ja avioliiton solmineiden määristä on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1773 lähtien on tietoja synnyttäneistä äideistä viisivuotisikäryhmittäin ja vuodesta 1936 lähtien kaikista syntyneistä lapsista äidin iän mukaan. Vuoden 1877 tilastouudistuksen myötä kuolleista alettiin keräämään tietoja 1-vuotisikäryhmittäin, joka mahdollisti tarkkojen kuolleisuus- ja elinajan taulujen laskemisen aloittamisen 1880-luvulta alkaen. Em. tilastouudistuksen ansiosta myös maassamuutosta ja avioeroista alettiin kerätä tietoja vuosittain.

Veloitusettoman StatFi-palvelun väestötietojen aikasarjoista osa alkaa vuodesta 1980 ja osa vuodesta 1987. Koko maan väestönmuutosten aikasarja alkaa vuodesta 1749.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen. Kuolemansyytilastojen kuolemien tilaston luvut poikkeavat aivan vähän väestönmuutostilaston kuolemien luvuista odotusajan erilaisuuden takia.

Lisätietoja

Markus Rapo 029 551 3238
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Väestö- ja kuolemansyytilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-2529 (pdf)